

STELLER Remko de Paus
TELEFOON 06 1583 5659

DATUM 17 juni 2021
AAN Bestuurlijk overleg Madivosa
BIJLAGEN 1

ONDERWERP 7. Knelpunt OGGZ-meldingen bij Vangnet en Advies van de GGD

DOSSIERHOUDERS K. al Mobayed – Hoorn
R. Wiersma-de Faria – Opmeer

STRATEGISCHE AGENDA
Pact thema
Pact
Uitvoeringsagenda

AMBTELIJKE Ron Jansen
OPDRACHTGEVER

ADVIES

U wordt voorgesteld om:

1. Kennis te nemen van de memo van de GGD over het stijgend aantal OGGZ-meldingen;
2. Kennis nemen van afspraken met de GGD om te komen tot een visie op de OGGZ in Westfriesland, eind 2021;
3. Voor de periode 1 juli 2021 tot en met 30 juni 2022 de GGD de ruimte te bieden Vangnet en Advies tijdelijk uit te breiden met 1 fte;
4. De kosten van € 100.000 voor de periode 1 juli 2021 – 30 juni 2022 te dekken uit het regionaal budget MO/BW.

TOELICHTING

1. Inleiding

Al enkele jaren stijgt het aantal OGGZ-meldingen bij Vangnet en Advies, van iets meer dan 500 in 2015 naar bijna 1.000 in 2020, bijna een verdubbeling. De formatie van Vangnet en Advies is in deze periode slechts met 15% uitgebreid. Vangnet en Advies handelt de meldingen af, maar vervult ook een rol als adviseur en aanjager in het zorgproces. Die rol komt nu in de knel. Op termijn zijn keuzes noodzakelijk over de taken die Vangnet en Advies voor de gemeenten uitvoert. Tot die tijd stellen we voor de formatie incidenteel uit te breiden.

2. Belang van regionale aanpak

GGD Hollands Noorden voert taken die te maken hebben met de OGGZ (bemoeizorg) uit voor de centrumgemeenten Den Helder, Alkmaar en Hoorn. Centrumgemeenten krijgen hiervoor middelen (onderdeel van het MO-budget). De GGD heeft behoefte aan duidelijke afspraken over de wijze waarop Vangnet en Advies de taken uitvoert, die behoefte sluit aan bij ons voornemen nog dit jaar tot een visie op de OGGZ te komen voor de regio.

3. Pact van Westfriesland 7.1

De OGGZ vormt onderdeel van de Actie Uitvoering regionale visie (psychisch) Kwetsbare Inwoners. In de planning voor 2020-2021 is opgenomen: "Nieuwe inkoop MO en OGGZ Voorzieningen", hier sluit dit voorstel bij aan.

4. Toelichting advies

1. Stijging OGGZ-meldingen

Sinds 2015 stijgt het aantal meldingen. De grootste stijging in die periode vond in 2020 plaats. De GGD geeft aan dat *“de verwachting is dat de meldingen richting OGGZ meldpunten in 2021 wederom zullen toenemen of in ieder geval niet zullen terugzakken naar het oude niveau van 2019. Het is niet ondenkbaar dat dit voor een deel veroorzaakt/ versterkt wordt door de nasleep van de Coronacrisis doordat inwoners lange tijd niet de zorg hebben ontvangen die zij eigenlijk nodig hadden. De financiële problemen en stress als gevolg van de crisis vormen ook een risico. Bovendien is het afgelopen decennium dakloosheid ook toegenomen. Dit zijn allen problemen die vaak spelen bij de doelgroep van de OGGZ.”*

In bijgaande memo analyseert de GGD de mogelijke oorzaken van de stijging van het aantal meldingen sinds 2015. Het stijgend aantal meldingen bij de politie, de coronacrisis en de complexiteit van de maatschappij en toename van multi-problematiek worden door de GGD als redenen opgevoerd. Dit herkennen we, waarbij we aanvullend zien dat de invoering van de WvGGZ in 2020 ook tot meer OGGZ meldingen leidt. Al met al lijkt vooral op basis de complexiteit van de maatschappij en toename van multi-problematiek (ambulantisering van de GGZ) een structurele stijging van het aantal meldingen te verwachten. De andere oorzaken zijn tijdelijk of lijken qua effect langzaam af te vlakken.

In bijlage 2 gaan we nader in op de relatie met de WvGGZ en de ontwikkeling van het aantal meldingen van personen met verward gedrag bij de politie.

De GGD “verwacht in de nabije toekomst geen substantiële terugloop in het aantal meldingen maar omdat veel meldingen betrekking hebben op zelfde personen is het niet nodig om het aantal fte evenredig te laten stijgen met het aantal meldingen. Het team wil de rol als adviseur en aanjager in het zorgproces graag weer goed kunnen uitvoeren, de hele keten is hierbij gebaat. Wel wordt kritisch gekeken bij welke overleggen de aanwezigheid van V&A van toegevoegde waarde is, op dit moment wordt niet op alle verzoeken ingegaan en ook voor de toekomst zal het team hier kritisch in blijven omdat dit veel waardevolle tijd opslokt. Op de aard van de problematiek kan weinig invloed worden uitgevoerd, wel wil de GGD de komende jaren kijken hoe het team nog meer kan bijdragen aan preventie om zo de druk op het meldpunt en partners, en escalaties te voorkomen.”

Conclusie: De oorzaken van de stijging van het aantal meldingen zijn divers en de verwachting is dat er voorlopig geen daling te verwachten is.

2. Visie op de OGGZ in Westfriesland

In een gesprek met de Projectmanager Vangnet & Advies a.i. bij GGD Hollands Noorden, gaf deze aan te willen werken aan een toekomstvisie voor Vangnet & Advies in de drie regio's van Hollands Noorden. De drie teams kennen een verschillende geschiedenis, zaken zijn op een bepaalde manier gegroeid. Het werken aan de visie sluit goed aan bij ons eigen voornemen, zoals die ook is opgenomen in de programmabegroting Hoorn 2021: “Regionale beleidsnota openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ) en verslaving.” Dit doen wij in samenhang met de regionale toekomstvisie kwetsbare inwoners.

De projectmanager bezocht op donderdag 20 mei de ambtelijke regionale stuurgroep kwetsbare inwoners. Dit vormde de aftrap van een gezamenlijk traject om te komen tot een regionale visie op de OGGZ. Daarbij is een optie met de GGD afspraken te maken over een basisinzet met aanvullend daarop een modulair pakket. Elke gemeente kan zo eigen keuzes maken en taken die nu bij V&A liggen bijvoorbeeld met het eigen sociaal team oppakken. Vervolgens bepalen we met alle Westfriesse gemeenten welke structurele inzet van de GGD vanaf 2022 gevraagd wordt, inclusief de wijze van financieren (lokaal/ regionaal).

3. Uitbreiding van de formatie voor de periode van één jaar

Het is ongewenst als de rol van adviseur en aanjager in het zorgproces nu (vrijwel) geheel zou wegvallen. Om die reden kiezen wij voor extra formatie voor de periode van een jaar. Op basis van de visie maken we vervolgens keuzes. We leggen ons nog niet vast op een structurele uitbreiding van Vangnet & Advies.

5. Financiën

Voorgesteld wordt de kosten te dekken vanuit het regionaal budget MO/BW. Daarbinnen is nog voldoende ruimte.

Vervolgstappen in proces.

De gemeente Hoorn zal in overleg met de GGD een incidentele subsidie verstrekken.

Communicatie

Met de GGD is regelmatig contact over de voortgang en te zetten stappen. Via de stuurgroep Kwetsbare Inwoners gaan wij aan de slag om de visie op de OGGZ in Westfriesland op te stellen.

Bijlage 1: Financieel overzicht

Het budget MO is van oorsprong bedoeld voor Maatschappelijke Opvang (MO), Verslavingsbeleid (VB) en Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGz). Zo stond dit in de vorige Wet maatschappelijke ondersteuning (prestatievelden 7,8,9 – uitgezonderd vrouwenopvang/ huiselijk geweld).

Voor dit overzicht zijn de kosten die ten laste van het onderdeel MO komen samengevat. Voor de reserve is het totaalbudget MO/BW opgenomen. Voor de jaren 2021 en 2022 is het uitgangspunt dat het jaarbudget wordt benut zoals begroot.

Realisatie 2020 voor budget MO

Post	Structureel	Incidenteel
Leger des Heils	928.003	
dnoDoen	955.740	
Stichting Netwerk	95.370	
GGD Vangnet & Advies	362.757	
Brijder	353.970	
Actief Talent	44.000	
BCT	263.525	
GGZ inzet expertteam BCT	6.980	
Uitvoeringskosten (<i>inclusief BW</i>)	277.917	deels
Totaal	3.288.262	

Reserve MO/BW

In de tabel staan de uit te keren bedragen vanuit de reserve. Vanaf 2023 zal dit nihil zijn.

Gemeente	Jaarrekening 2020	2021 verwacht	2022 verwacht
Drechterland	639.040	104.011	56.497
Enkhuizen	602.485	98.061	53.265
Hoorn	2.374.194	386.427	209.900
Koggenland	737.234	119.993	65.178
Medemblik	1.461.603	237.892	129.219
Opmeer	383.573	62.431	33.911
Stede Broec	704.082	114.597	62.247
Totaal	6.902.211	1.123.413	610.217

Bijlage 2: WvGGZ en E33-meldingen politie

Wet verplichte GGZ

Inhoudelijk ligt er een link tussen de meldingen WvGGZ en OGGZ. In regio's waar beide soorten meldingen in één meldpunt binnen komen, worden veel meldingen die als WvGGZ melding binnen komen opgepakt als OGGZ melding. In regio's waar de meldpunten gescheiden zijn, registreren ze relatief meer WvGGZ meldingen.

Meldingen bij de politie

Bij de stijging van het aantal E33 registraties (personen met verward gedrag) bij de politie past wel een kanttekening. Op basis van een wob-verzoek in 2018 gaf de politie aan:

*"Het overzicht ziet toe op de registraties die in de politiesystemen zijn vastgelegd. indien een eenheid meer incidenten registreert, betekent dit niet automatisch dat het fenomeen in de betreffende eenheid ernstiger is, maar het is mogelijk dat dit te maken heeft met de **registratiewijze/-discipline** binnen deze eenheid. Ook is het mogelijk dat naar aanleiding van een andere melding een verward persoon wordt aangetroffen, en de betrokken politiemedewerkers een andere incidentcode aanhouden. Ook kunnen aantallen wijzigen vanwege na-ijleffecten. Registraties kunnen namelijk op basis van nieuwe inzichten op een later moment worden aangepast en wel of niet als E33-incident zijn of worden gekwalificeerd."*

De landelijke stijging tussen 2013 en 2017 die de GGD in de memo beschrijft was 60%¹, uit de gepubliceerde gegevens blijkt dit voor de regio Westfriesland een stijging geweest te zijn van 55%, waarbij de stijging met name plaatsvond tussen 2013 en 2014. Tussen 2014 en 2017 was de stijging nog slechts 13%. Per gemeente wisselen de cijfers sterk, zie onderstaand overzicht.

Gemeente	2013	2014	2015	2016	2017	Stijging 13-17
Drechterland	19	31	33	28	41	116%
Enkhuizen	30	90	81	106	89	197%
Hoorn	273	326	361	370	387	42%
Koggenland	26	45	42	46	48	85%
Medemblik	79	90	70	115	87	10%
Opmeer	24	16	12	7	22	- 8%
Stede Broec	29	58	52	58	70	141%
Westfriesland	480	656	651	730	744	55%

¹ "Het aantal meldingen onder de noemer 'E33: overlast door verward of overspannen persoon' in de politieregistratie steeg (landelijk) van bijna 52.000 in 2013 naar 75.000 in 2016 en ruim 83.500 in 2017"